

FØROYA SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 18.

Lýsingaprisur fyri petittreglu: 30 oyr. á forsiðuni,
20 oyr. á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum fæst
avsláttur í prísinum.

Tírsdag hin 30. apríl 1929.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bílagt á posthúsinum, brævsnarstöðum
og skrivstovuni. Telf. 143.

3. árg.

VIT FÁA FÓLKATINGS-
VAL miðvikudagin 29.
maí. Tá skulu Føroyingar svara
fyri og ímóti, um vit, ið byggja
hesar oyggjar, vilja styðja tað
áskoðan, ið Andr. Sámalsen
hefur vart og styðjað á ríkis-
deggi. Tað góða, ið Andr. Sám-
alsen hefur gjørt Føroyum og
Føroyingum hesa tíð, ið vinstra-
og högræmmen á ríkisdeggi hava
verið í meiriluta, vigar einki í
skálini, tá ið samanborið verður
við, hvat illt hann hefur verið
við at framt á ríkisdeggi av tí
hatska, menniskjafjandska og
samfelagsoyðuleggandi verki.

Tað, ið Andr. Sámalsen he-
fur gjørt Føroyum at gagni undir
Mygdals-stýrinum, er als ikki
vert at nevna. Men tað ónda,
ið hann hefur verið við til at
styðja og framt, letur seg hvørki
tiga ella loyna, tí hann ber sína
skyldu fyri alt, ið Madsen-
Mygdal við fylgjusneytum hefur
fört íggjognum, tross harðasta
mótmæli frá teim, ið ógerðirnar
rúkkju.

Her nokur domir:

1) Invalídulógin er oyðiløgd.
25.000 neydars kryplingar, ið
bert eru ein triðjupart arbeiðs-
fórir, hava mist 260 kr. hvør um
árið. Teirra studningur er
skorin niður frá 800 kr. árliga
til 540 kr., og mong av teim
skulu føða familju. Tað var
ikki afturhaldsflokkunum nóg-
mikið, at hesi menniskjur eru
vorðin óarbeiðsfór, nei tey
skuldu straffast aftrat.

2) Tænastumanslønningar vóru
órættvísuliga niðurskornar. Ein
giftur postherari (grunnløn 1800
kr.) var niðurskornin við 12,2
pet.. Ein departementsjefur
(grunnløn 11.400 kr.) mistið bert
2,4 pct.

3) 10 milliúnir hava teir tikið
frá teim gomlu. 7 milliúnir frá
teim óarbeiðsfóru. 4 milliúnir
frá teim sjúku. 10 milliúnir
frá teim arbeiðsleysu. 20 mill-
iúnir frá tænastumannum. Til-
sams 51 milliúnir, har stórsti
parturin er rændur frá teim
menniskjum í samfelagnum, ið
ikki orkaðu at missa nakað.

4) Við hesum milliúnnum hava
teir latið stór-kapitalistarnar
og ognarmenninar fingið eina
stóra skattalækkan. Eitt dømi:
Ein góðseigari við 2 milliúnnum
í ogn og 60.000 kr. í ársinntøku
hévur á hendan hátt frá vinstra-
stýrinum fingið til gávis 16.000
um árið.

5) Vinstrastýrið hefur lætt um
skattirnar hjá teim múgvandi og
lagt byrðinar á tey ómúgvandi.

Hetta er sambandsins verk
íggjognum teirra umboðsmann
A. Sámalsen!

Folketingsvalget i Danmark.

**Socialdemokratiet har haft mægtig Fremgang
og erobret 8 Mandater.**

Telegram til „Føroya Social-Demokrat“.

København, den 25. April 1929.

Valget gav Socialdemokratiet en mægtig Sejr. Vort Parti gik
frem med 95884 Stemmer, de Konservative gik tilbage med 41000
Stemmer, Venstre Stemmefallet steg 23000 og Retsstatspartiets Stem-
metal steg 8000, Kommunisternes Stemmer gik 2000 tilbage. Social-
demokratiet erobrede 8 Mandater, de Konservative tabte 6, Venstre
tabte 3, Retsstatspartiet vandt 1.

Partistillingen var før Valget:

Socialdemokratiet	53 Mandater.
Venstre (foruden A. Samuelsen)	46 —
Konservative	30 —
Radikale	16 —
Retsstatspartiet	2 —
Slesvigske Parti	1 —

Efter de stedfundne Valg er Partistillingen ændret saaledes:

Socialdemokratiet	61 Mandater.
Venstre	43 —
Konservative	24 —
Radikale	16 —
Retsstatspartiet	3 —
Slesvigske Parti	1 —

Den bestaaende Samfundsordens Ruin.

Da de borgerlige Partier, saa
godt som alle, støtter de mili-
tære Foranstaltninger, og da
baade de konservative og Venstre-
partiet i Danmark holder fast
ved Militærvæsenet om end i
ulige Grad, vil det være af Be-
tydning om Vælgerne nu inden
Valget overvejer om de vil
fremme Militærvæsenet ved at
støtte de borgerlige Partier, eller
de vil modarbejde denne øde-
læggende Magt.

Overalt i den socialdemokra-
tiske Presse har denne rædsels-
fulde Beretning staaet at lese:

Fremtidens Gaskrig vil lægge alt øde.

**Den menneskelige Fantasi kan ikke
forestille sig Følgerne af et
Gasangreb fra Luften.**

Den tyske Giftgas-Ekspert Dr.
Wallus Nestler, der under
Krigen var 1. Gas-Officer i den
tyske Hær, holdt et interessant
Foredrag i København og udtalte
sig for Mødet i et Interview til
Fyns Venstreblad om en kom-
mende Verdenskrigs Anvendelse
af Gasvaabenet.

Gaskrigens frygtelige Følger.

— Jeg var med i Krigen fra
første Begyndelse, indledede han.
Jeg laa som Kompagni-Officer
ved Vestfronten, i Nordfrankrig
og i Flandern, og da de første
Gas-Angreb satte ind — det var
i April 1915 ved Ypern — blev
jeg udnævnt til »Gas-Officer«

ved mit Kompagni, d. v. s., jeg
skulde indøve Tropperne i Bru-
gen af Gasmasker og lignende
Beskyttelsesmidler.

Senere, da jeg havde opnaaet
store Erfaring, fik jeg Titel af
»Øverste Gas-Officer«, og i denne
Stilling, der medførte, at jeg
beredte hele Fronten fra Voge-
serne til Nordsøen, havde jeg
al ønskelig Anledning til at
stifte Bekendskab med Gaskri-
gens frygtelige Følger.

Efter den første »Bølge-Gas«,
der i tunge Skyer blev ledet

ind over Fjendens Linjer,

fulgte den endnu frygteligere
»Granat-Gas«, og mod Slutnin-
gen af Krigen satte Amerikas
kemiske Industri ind. Paa dette
Tidspunkt var vi naaet saa vidt,
at Gasmaskerne langtfra ydede
tilstrækkelig Beskyttelse — de
nyeste Gasarter angreb ogsaa
Lemmerne, Arme og Ben, og
vor næste Opgave maatte blive
at konstruere en hel »Gas-Dragt«,
der kunde bæres over Uniformen
..... men til alt Held holdt
Krigen op, saa vi slap for dette
Eksperiment!

— Og siden Krigen har Gift-
gas-Fabrikationen vel gjort yder-
ligere Fremskridt?

— Utvivlsomt! Ganske vist
paastaas det fra visse Sider, at
alle kemiske Muligheder nu er
udtømmet, og at man ikke kan
komme videre med de Midler,
man har til Raadighed. Men
paa den anden Side hævder
nogle af Giftgas-Industriens le-
dende Mænd, at Mulighederne

aldrig vil kunne udtømmes, at
det stadig vil være muligt at
finde nye Kombinationer og
indføre nye »Forbedringer«.

— Men hvorledes vil det gaa
den civile Befolkning i Tilfælde
af en ny Krig? Vil det være
muligt at konstruere en Gas-
maske, som yder effektiv Be-
skyttelse overfor Angreb fra
Luften?

— Naar De spørger mig saa
direkte, maa jeg desværre, med
mine grundfestede Erfaringer,
svare

et klart og bestemt Nej!

Et Luftangreb paa en By er
i vore Dage ikke blot et harm-
løst Gasangreb — nej, det er
Bomber, Sprængbomber, Brand-
bomber, de store Brisant-Bomber,
som er større end en voksen
Mand, og som fremkalder fryg-
telige Detonationer! Se alt dette
skaber naturligvis en ubeskrive-
lig Panik, og i Forvirringen vil
ingen have Tanke for Gasmasker
eller lignende — de vil over-
hovedet ikke komme til Anven-
delse, hvor effektive de saa er!

— Men er Befolkningen da
fuldstændig prisgivet?

— Ja, desværre — det ser
saadan ud! Man beskylder os
Fredsvenner for, at vi maler
Fanden paa Væggen — men
Sandheden er den, at den men-
neskelige Fantasi overhovedet
ikke evner at forestille sig de
frygtelige Virkninger af et saa-
dant Angreb.

Naar man med Eftertanke har
læst slige paalidelige Beretnin-
ger om hvad Menneskeslægten
har i Vente om de borgerlige
Parier vedblivende faar Lov til
at opretholde den nuværende
Tilstand, maa man ikke undres
over, at Kvinderne mange Steder
vægrer sig ved at sætte Born i
Verden. Deres Fornuft og
Menneskefølelse maa opføres og
prøve paa alle Maader at un-
derkue deres naturlige Moder-
instinkt. Man maa ikke undres
over, at der i Krigsgalskabens
Kolvand følger alle Slags un-
naturlige og for sunde og umid-
delbare Mennesker vederstyggel-
lige Tilbøjeligheder! Men man
maa paa alle Maader søge efter
Evne at rydde af Vejen de Til-
stande, der avler U natur i Men-
neskenes Sjæle og gøre deres
Liv til en Vederstyggelighed for
Herren.

Regeringen demissionerer

(Telegram til „Føroya Social-Demokrat“).

København, den 25. — 4. — 29.

Madsen-Mygdal har indgivet sin
Demissionsbegæring. Partifor-
mændene skal til Konference hos
Kongen Lørdag Formiddag.

Tandlæge BREND
traffes 11—5. Telf. 114.

Folketingsvalget.

A. Samuelsen skriver Brev til
de færøske Vælgere.

Naar man læser Hr. A. Sa-
muelsens Brev til de færøske
Vælgere, vil man uvilkaarlig
lægge Mærke til, hvorledes den
ærede Folketingsmand kredser
omkring Valgets Brendepunkt,
som Katten om den varme Grød.
Thi efter først at have forestillet
sig for Vælgerne som Kandidat
til det forestaaende Folketings-
valg, udøser han sin Harme
over den Katastrofe, der har
ramt Færoerne ved Finans-
lovens Forkastelse. Ja, tænke en
Gang: Finansloven er forkastet!
Hvilken Uhygge ligger der dog
ikke i denne Sætning? Hvilken
Skandale for det borgerlige Sam-
arbejde i »det øvrige Kongerige«,
hvilken Katastrofe for Færoerne,
at Folketinget blev opløst, lige-
som han (Samuelsen) aander
mat i Haabet om, at han allige-
vel vilde kunne naa at trække
et lille Læs positivt Resultat fra
sin Rigsdagsvirksomhed. Plus det
til »Dimmalætting« sendte nega-
tive do: »Tugthusloven«. Ja,
ligesom alt er ved at klappe
med Hensyn til »berettigede«
Krav, der fra Færoerne tilstilles
Rigsdagen, saa tjuh, Bang, ligger
Finansloven smadret og sønder-
slaaet mod hele Venstres harm-
dirrende Besætning — de eneste
der stemte for den. Og om end
nødig gribes saa til den eneste
Udvej, at samle sine egne Stum-
per og redde sig i Land —
Rotterne havde jo forladt Sku-
den: Finansloven var forkastet,
og der maatte udskrives Valg.

Med en Fornærmelse af, at
den samme Skæbne, der ramte
Lovenes Lov, vil ramme Folke-
tingskandidaten A. Samuelsen,
naar de færøske Vælgere skal
stemme for eller imod ham og
hans Sambands- og Venstrepoli-
tik, er det han griber til at citere
enkelte »Lys«-punkter fra den
forkastede Finanslov, »Lys«-
punkter, der ikke bør stilles
under en Hektoliter: Der var
»betydelige« færøske Bevillingar
paa Finansloven, som nu des-
værre maa vente, til Valget er
overstaaet.

Herunder nævnes Fiskerilaa-
neloven, som endelig var naaet
saa vidt. — Ja, godt at den var
kommen saa langt, saa er der
vel Udsigt til, at den gaar igen-
nem, naar Rigsdagen træder
sammen igen — hvad Hr. Sa-
muelsen ogsaa paastaar uden
Hensyn til, om der bliver Reger-
ingsskifte. Forsaavidt er der vel
ikke stort til at holde saadan
Staahej for, men Spørgsmaalet
er nu, om Fiskerilaaaneloven
føres igennem i den Skikkelse,
som der fra Lagtingets Side
onskes. Men her har A. Samu-
elsen truffet en »fornuftig Be-
slutning«, nemlig ikke at omtale
hvilken endelig Skikkelse Fiske-